

PREDKLADACIA SPRÁVA

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2025.

Cieľom návrhu je najmä

- komplexná reforma špeciálnych výchovných zariadení, úprava podmienok vykonávania diagnostiky v diagnostických centrách a poskytovania starostlivosti v reedukačných centrách,
- postupné zníženie veku dieťaťa, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné, na tri roky veku,
- úprava hodnotenia žiakov v základných školách a stredných školách vrátane rozšírenia možnosti hodnotiť slovným hodnotením,
- zjednotenie prihlášok na vzdelávanie a ich elektronizácia v materských, základných aj stredných školách,
- úprava pravidiel individuálneho vzdelávania a vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu,
- organizovanie programov vzdelávania na získanie primárneho vzdelania pre fyzické osoby, ktoré skončili plnenie povinnej školskej dochádzky ale nezískali primárne vzdelanie a na získanie nižšieho stredného vzdelania pre fyzické osoby, ktoré získali primárne vzdelanie,
- precizovanie úpravy externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania,
- zavedenie nového druhu strednej školy – strednej priemyselnej školy (namiesto doterajšieho typu strednej odbornej školy),
- umožnenie vykonania dodatočnej maturitnej skúšky najviac z dvoch ďalších predmetov pre fyzické osoby, ktoré vykonali maturitnú skúšku,
- precizovanie vykonania maturitnej skúšky upraveným spôsobom, ak sa žiak zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť maturitnej skúšky v škole,
- precizovanie organizovania pomaturitného štúdia,
- precizovanie ustanovení o edukačných publikáciách,
- precizovanie jazykového vzdelávania v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom vrátane vymedzenia vykonávania jazykových skúšok a štátnych jazykových skúšok.

Návrh zákona zavádza povinné predprimárne vzdelávanie pre deti od dovŕšenia štyroch rokov veku od školského roku 2027/2028 a od dovŕšenia troch rokov veku od školského roku 2028/2029 až do začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky. Opatrenie vychádza z pozitívneho predpokladu, že predprimárne vzdelávanie dokáže zabezpečiť zákonný zástupca dieťaťa, ak má najmenej ukončené stredné vzdelanie. Inštitucionálna forma plnenia povinného predprimárneho vzdelávania sa vyžaduje v prípade, ak ani jeden zo zákonných zástupcov dieťaťa nemá ukončené stredné vzdelanie. Týmto ustanovením nie je dotknuté právo dieťaťa na prijatie do materskej školy na základe prejavu vôle zákonného zástupcu.

Cieľom návrhu je zabezpečiť rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu v ranom detstve, podporiť harmonický rozvoj kognitívnych, sociálnych a emocionálnych schopností detí a znižovať vzdelávacie nerovnosti. Výskumy vrátane zistení OECD (Reducing Inequalities by Investing in Early Childhood Education and Care, 2025) potvrdzujú, že kvalitné vzdelávanie v

ranom veku má dlhodobý pozitívny vplyv na školskú úspešnosť a uplatnenie v živote, pričom najväčší prínos má pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Postupným zavedením povinného predprimárneho vzdelávania sa Slovenská republika približuje osvedčeným medzinárodným prístupom a posilňuje inkluzívny charakter svojho vzdelávacieho systému.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.